

Weens Koopverdrag van belang bij internationale handel: praktijkvoorbeelden over (non)conformiteit

label: Wetgeving & Toezicht

Nederlandse bedrijven exporteren veel levensmiddelen. Zo is Nederland bijvoorbeeld de grootste vlees- en bierexporteur in de Europese Unie. Er worden echter ook veel levensmiddelen geïmporteerd in Nederland. Bij internationale handel wil men nog weleens het Weens Koopverdrag over het hoofd zien. Dit terwijl het verdrag in beginsel op de Nederlandse export en een deel van de Nederlandse import van toepassing is, tenzij partijen het verdrag hebben uitgesloten.

Bij de internationale handel van levensmiddelen rijst geregeld de vraag: moet het product nu voldoen aan de wetgeving van het land van de verkoper, van de koper of die van het beoogde gebruik van de producten. En hoe zit het met normen en standaarden, zoals de Codex Alimentarius of BRC? Reden om in

Lees ook:

[Tijdelijk wetgeving in beeld: Wat gebeurde er in 2021 in levensmiddelen wetgeving?](#) →

te gaan op hoe dit wordt beoordeeld onder het Weens Koopverdrag.

Conformiteit

Op grond van het Weens Koopverdrag moet de verkoper producten afleveren die aan deze overeenkomst beantwoorden. Bij de beoordeling of er sprake is van (non)conformiteit moet een hele rits omstandigheden worden meegewogen. (Gelet op de omvang van het artikel worden niet alle omstandigheden die relevant zijn dit kader besproken)

Lees ook:

[Gratis Whitepaper: Deze 13 vermeldingen móeten op het etiket staan →](#)

Publiekrechtelijke vereisten

Als partijen expliciet schriftelijk zijn overeengekomen dat de producten moeten voldoen aan de wetgeving van een bepaald land, dan is de discussie aan welke wetgeving een product in dit kader moet voldoen snel beslecht. Maar wat als er niets is afgesproken?

Het enkele feit dat de koper de verkoper heeft geïnformeerd over de plaats waar de producten gebruikt zullen worden, is in beginsel niet voldoende om een verplichting voor de verkoper aan te nemen om de publiekrechtelijke vereisten in dat land van gebruik in aanmerking te nemen. Dit volgt ook uit de uitspraak waar het ging om de verkoop van Nieuw-Zeelandse mosselen door een Zwitserse verkoper aan een Duitse koper. De geleverde mosselen bleken een verhoogd cadmiumgehalte te bevatten, waardoor de Duitse richtwaarden voor vis waren overschreden.

In die zaak – die in diverse andere latere rechtspraak is gevolgd – werd geoordeeld dat als hoofdregel geldt dat de verkoper geen rekening hoeft te houden met alle publiekrechtelijke eisen van het land van import. Dit omdat bekendheid met die voorschriften in principe niet kan worden verwacht. Daarbij geldt dat de publiekrechtelijke voorschriften geldend in een ander land vaak ook niet eenvoudig zijn om op te sporen voor een buitenlandse partij. Op deze hoofdregel zijn wel diverse uitzonderingen:

- als dezelfde normen ook gelden in het land van de verkoper;
- als de koper de verkoper op deze normen heeft gewezen en daarmee vertrouwd op de deskundigheid van de verkoper;
- als de normen in het land van bestemming bekend zijn of hadden moeten zijn bij de verkoper op grond van de bijzondere omstandigheden van het geval;
- op grond van de eerdere handel van verkoper op de plaats van het beoogde gebruik, bijvoorbeeld omdat de verkoper in dat land een filiaal, dochteronderneming had of vergelijkbare producten in dat land promootte.

In de mosselzaak was de verkoper niet bekend met de Duitse regelgeving en werd hij ook niet geacht deze te kennen. Reden waarom geoordeeld werd dat er geen sprake was van een tekortkoming van de verkoper. Ondanks het cadmiumgehalte was er sprake van conformiteit.

Weens Koopverdrag

Het Weens Koopverdrag – waarvan de volledige naam is het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken – is van toepassing op koopovereenkomsten betreffende roerende zaken tussen partijen die in verschillende staten gevestigd zijn: a. wanneer die staten verdragsluitende staten zijn; of b. wanneer volgens de regels van internationaal privaatrecht het recht van een verdragsluitende staat van toepassing is. Het Weens Koopverdrag is echter niet toepasbaar als het door partijen direct of indirect is uitgesloten. Er zijn 94 landen aangesloten bij het Weens Koopverdrag. Hieronder vallen onder andere Nederland, de Verenigde Staten en China.

Lees ook:

[Britten stellen grenscontroles op voedingsmiddelen vanuit EU uit vanwege coronacrisis →](#)

Normen en standaarden

Bij de beoordeling of sprake is van non-conformiteit kan ook rekening worden gehouden met de in de industrie geldende standaarden. Het kan gaan om standaarden van de overheid of intergouvernementele organisaties zoals de Codex Alimentarius Commissie, maar het kan ook gaan om private standaarden, zoals van keurmerkorganisaties, Fairtrade, BRC of GFSI of zelfs van individuele bedrijven. Niet-naleving van dergelijke standaarden kan leiden tot het oordeel dat geleverde producten niet aan de overeenkomst beantwoorden.

Bij de vraag of producten om deze reden niet-conform zijn, kan bijvoorbeeld relevant zijn of de koper de verkoper op de standaard heeft gewezen, of de verkoper zich aan de standaard heeft gecommitteerd, eerdere overeenkomsten tussen partijen, of partijen behoren tot dezelfde sector of organisatie die de standaard heeft vastgesteld, de vraag of partijen naar de standaard verwijzen in een gedragscode etc.

Ter illustratie kan gewezen worden op een zaak waar het ging om de koop van tarwemeel door een Belgisch bedrijf van een Nederlands bedrijf. De verkoper wist dat het meel werd aangekocht voor gebruik in Mozambique. De verkoper had ter verlenging van de houdbaarheid kaliumbromaat aan het meel toegevoegd. Dat is in Nederland en de Europese Unie verboden – nu kaliumbromaat is aangemerkt als een kankerverwekkende stof die DNA beschadigt – en voldoet evenmin aan de standaardnormen van de Codex Alimentarius. Of toevoeging van kaliumbromaat was toegestaan op het moment van koop in Mozambique blijft onduidelijk. Het Gerechtshof oordeelt dat uit het faxverkeer tijdens de aan de

koopovereenkomst voorafgegane onderhandelingen blijkt dat de kwaliteit van het te leveren meel voor de koper zeer belangrijk was.

Op basis van een reactie van de verkopers mocht de koper verwachten dat het meel ten minste zou voldoen aan de toepasselijke internationale standaard. Als de verkoper niet de bedoeling had om een internationale standaard te volgen, was deze verplicht de koper erop te wijzen dat de kwaliteit niet overeenkomstig de in de Europese Unie geldende normen of de normen van de Codex Alimentarius zou zijn wegens het gebruik van kaliumbromaat. Het Gerechtshof oordeelt dan ook dat de verkoper geen meel heeft geleverd waarvan de kwaliteit voldoet aan de overeenkomst. Een andere opvatting zou met zich meebrengen dat contractueel ongesanctioneerd voor menselijke consumptie ongeschikte producten geleverd kunnen worden door een in een hoogontwikkeld land gevestigde verkoper aan een in een minder ontwikkeld land gevestigde koper.

Lees ook:

[3 belangrijke wijzigingen voor ingrediënten in biologische voedingsmiddelen: additieven, aroma's en gistextracten →](#)

Conclusie

Het voornoemde toont aan dat de vraag of een levensmiddel aan de overeenkomst beantwoordt blijkens het Weens Koopverdrag van veel omstandigheden afhankelijk is. Om discussie te voorkomen is het voor partijen van belang om expliciet overeen te komen aan welke eisen een product moet voldoen en, als dat bepaalde wettelijke eisen zijn, om te benoemen van welk land. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Auteur: mr. Barbara Mutsaers, advocaat gespecialiseerd in levensmiddelenrecht en commercial contracting & litigation bij AKD Benelux Lawyers. Voor vragen kan je haar bereiken op het nummer 088-253 5633 of via bmutsaers@akd.nl

Bronnen:

- [CBS Nederland grootste vleesexporteur](#)
- [CBS Nederland grootste bierexporteur](#)
- Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken
- Het Weens Koopverdrag is van toepassing op koopovereenkomsten betreffende roerende zaken tussen partijen die in verschillende Staten gevestigd zijn: a. wanneer die Staten Verdragsluitende Staten zijn; of b. wanneer volgens de regels van internationaal privaatrecht het recht van een Verdragsluitende Staat van toepassing is. Het Weens Koopverdrag is echter niet toepasselijk als het door partijen direct of indirect is uitgesloten. Er zijn 94 landen aangesloten bij het Weens Koopverdrag, voor een overzicht van die landen zie <https://verdragenbank.overheid.nl/nl/Verdrag/Details/000633#Partijen>. Hieronder vallen onder

andere Nederland, Verenigde Staten en China (PCR). Het Weens Koopverdrag is in beginsel niet van toepassing op de consumentenkoop

- Bundesgerichtshof (German Supreme Court) Germany, 08 March 1995 – VIII ZR 159/94, 144
- CISG Opinon No 19 en daarin genoemde jurisprudentie
- Gerechtshof 's-Gravenhage 23 april 2003, NJ 2003, 713

Thema Update Wetgeving

VMT besteedt in deze speciale thema update aandacht aan levensmiddelenwetgeving. Lees hier het laatste nieuws en de relevante achtergronden over etikettering, allergenen, additieven en belangrijke wet- en regelgeving voor de industrie. Schrijf u nu gratis in.

Uw e-mailadres

- Ik ga akkoord met het ontvangen van vakinformatie op mijn interessegebieden van de titels van Vakmedianet en heb kennis genomen van het [Privacy en Cookie Beleid](#) van Vakmedianet groep.

Inschrijven

Eerste publicatie door Barbara Mutsaers op 20 sep 2021

Laatste update 20 sep 2021

advertorial

Voedselverspilling aanpakken

Voedselverspilling is een hardnekkig probleem voor iedere partij. Normec Foodcare onderzoekt duurzaamheid en houdbaarheid in relatie tot voedselveiligheid. Ook belichten we mogelijkheden die bijdragen aan duurzaamheid door voedselverspilling te voorkomen.

[Download de whitepaper >](#)

Vakmedianet. Auteursrecht voorbehouden.

Op gebruik van deze site zijn de volgende regelingen van toepassing: **Algemene Voorwaarden** en **Privacy en Cookie beleid** | **Privacy-instellingen**